

Fiche Inventaire

A –Circuit

1. Nom : Cala de Deià

2. Situation géographique : commune de Deià.

Punt de départ et d'arrivée: carrer de s'Arxiduc Lluis Salvador (178 m d'altitude)

3. Introduction / description :

L'itinéraire propose de découvrir l'architecture populaire de la Serra. Maisons, moulins. Lavoirs, terrasses et chemins sont disposés de façon échelonnée jusqu'à la Cala de Deià, ornée d'anciens abris pour pêcheurs, qui nous offre une baignade agréable en été ou un paysage digne d'être avec calme le reste de l'année.

Le village de Deià est situé sur le versant nord-occidental de la Serra de Tramuntana, et profite d'une situation privilégié entre les falaises de la montagne d'Es Teix et les eaux azurée de la côte Nord. C'est un des endroits touristiques le plus connus de Majorque, par où sont passés des artistes du monde entier, dont certains reposent au petit cimetière.

4. Critère de sélection et appréciation qualitative

- a. Beauté naturelle : les montagnes de Es Teix, avec le Puig des Teix; la crique de Cala de Deià; le Torrent Major et le torrent des Racó;
- b. Richesse culturelle : église de Sant Joan; Musées; architecture populaire; chemins traditionnels; terrasses d'orangers et d'oliviers; éléments liés à l'exploitation de l'eau (fontaines, canalisations d'arrosage, lavois; torrents canalisés)

5. Type de circuit

- a. Morphologie du terrain : itinéraire circulaire de 4.123 mètres
- b. Appréciation esthétique : richesse naturelle et culturelle
- c. Végétation et espèces: végétation de torrents

6. Etat du circuit: bon état

7. Durée du circuit: 1 h 20 min

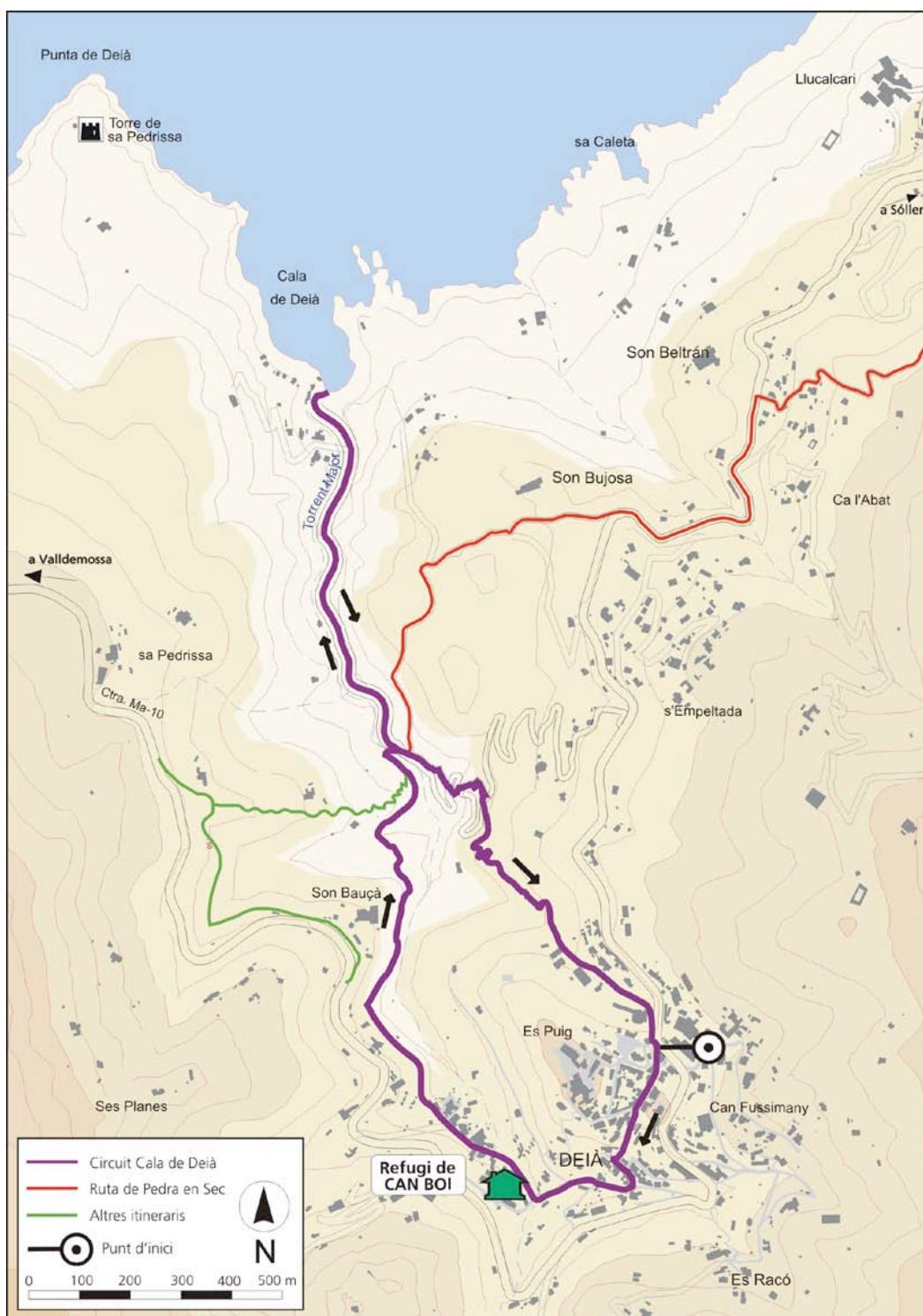
8. Dénivelé: 185 m

9. Niveau de difficulté: facile

10. Indiquer les principaux points d'intérêt du circuit

L'église de Sant Joan, le cimetière de Deià, lavoir de Es Siquió; le moulin hydraulique de Can Carindo et moulin hydraulique Es Molinet, la Pica des Molí; le chemin du Camí des Ribassos; la crique de Cala de Deià; le chemin du Camí de sa Vinyeta.

Carte du circuit

B - Classification des éléments remarquables / Patrimoine culturel

L'itinéraire permet de rejoindre:

Inventaire des éléments remarquables	Oui	Non	Noms / Types	Description (max. 150 mots)	Domaine public/ privé	Coordonnées GPS	Fotografies
Biens immobiliers (habitat, communications, architecture publique et de travail)							
Communautés et villages	x		Deià	<p>Village fondé sur l'ancienne ferme d'origine arabe d' "Addaya", cédée par le Roi Jacques Ier à Nunó Sanç, qui à son tour la céda au monastère de La Real.</p> <p>Bâti aux alentours de la montagne d'Es Puig, ce village garde plusieurs endroits remarquables : l'église paroissiale de Sant Joan ; le cimetière, qui se trouve juste à côté ; le réseau hydraulique, avec les fontaines, les lavoirs ou les moulin à eau ; et les maisons, témoins de l'architecture populaire de la Serra de Tramuntana.</p>			
Habitations	x			Architecture populaire			
Bâtiments agro-forestiers	x		Terrasses	Terrasses de culture de l'olivier et d'agrumes			
Bâtiments industriels							
Bâtiments religieux	x		Eglise de Sant Joan	<p>La première attestation de l'église remonte à 1377. La chantier de l'église actuelle fut entrepris en 1754 après un grand incendie qui détruisit l'ancien édifice. C'est une église d'une seule nef qui est aussi le clocher, avec 4 chapelles latérales.</p>			
			Cimetière de Deià	Situé derrière l'église, le petit cimetière de Deià domine la vallée qui s'ouvre à la mer et est devenu le dernier lieu de repos de personnage			

				d'illustres qui vécurent à la commune. Il existait déjà au début du XVII ^{ème} siècle.			
Structures de communication	x		Camí des Ribassos Camí de sa Vinyeta	Chemins partiellement empierrés			
Structures hydrauliques			Moulin de Can Carindo, Es Molinet Seguia de la Font des Molí	Moulins hydraulique à farine de début du XVI ^{ème} siècle, situés dans le village près l'un de l'autre. Ce canal d'irrigation fait partie d'un système hydraulique qui arriva à actionner 5 moulins à farine.			
	x		Pica des Molí Es Siquió Pont de la Massa	Il occupe l'endroit d'un ancien lavoir. Lavoir issu de l'élargissement du canal d'irrigation dit Siquia de s'Albelló, couverte avec un porche. Pont sur le torrent d'Es Molí, qui fut reconstruit en 1750 après une crue qui arasa l'ancienne structure.			
Autres	x		Escars à Cala de Deià	Habitacle servant à abriter les barques de pêcheur, témoins de l'ampleur de cette activité à la Cala. La plupart furent construites à la première moitié du XX ^{ème} siècle.			
Biens mobiliers (<i>objets liés à la vie et au travail de la société (tâches agricoles et de métiers, objets à usage personnel, liturgique, domestique, etc)</i>)							
Collections muséologiques	x		Musée Archéologique de Deià	Exposition des trouvailles archéologiques réalisées par William Waldren à la Serra de Tramuntana			
Presse locale et archives							
Décoration des églises	x						

(peintures murales, icônes)							
Autres							
Biens symboliques (<i>biens pas matériels, importants pour comprendre le comportement de la société : fêtes, légendes, phénomènes religieux, musique, jeux...)</i>							
Pratiques gastronomiques	x		<i>Matances populars</i> (Tue-cochon) Sant Antoni et Saint Sébastien	Célébration à l'automne d'une journée populaire d'élaboration de charcuterie locale. Organisation le 16 janvier, veille de Saint Antoine, d'un grillade publique avec la charcuterie élaborée lors de la <i>matança</i> . Ceci est reproduit le 20 janvier.			
Habitudes vestimentaires							
Tradition musicale							
Tradition liée aux danses							
Discours populaire (contes, fables, croyances)							
Fêtes	x		Sant Joan	Le 24 juin, jour de Saint Jean patron de Deià, avec un programme d'activités très varié.			
Manifestations religieuses							
Cycle de la vie (naissance, mariage, décès)	x						
Cycle de production et les us et coutumes	x						
Organisation sociale (rôles des hommes et des femmes dans la production, nationalité, différenciations sociales, etc.)	x						

Autres							
Activités économiques (<i>activités primaires (agriculture, élevage, chasse, forestier, etc.), artisanat, industrielles, commerciales...)</i>							
Agriculture	x						
Élevage	x						
Foresterie							
Chasse							
Industrie							
Art populaire (tissage, poterie, orfèvrerie, sculpture sur pierre, sculpture sur bois, peinture, etc)	x						
Autres							

C - Classification des différents Acteurs

Les artistes et artisans du projet "Rando":

Métiers d'art	Noms et données de contact	Matériaux	Savoir-faire	Autres informations	Support visuel
Artistes	RUTA DELS PINTORS CERÀMICS Joanna C/ Porxo, 1 www.ceramicsbyjoanna.com		Peintre Céramiste		
Artisans					
Musées	Musée Archéologique de Deià		Ce musée garde des pièces issus de fouilles des alentours de Deià, et un squelette de Myotragus Balearicus, caprine qui habita Majorque pendant le quaternaire.	Fondé en 1962 par le peintre, sculpteur et archéologue américain William Waldren. L'importance des trouvailles exposées au musée ont aboutit à l'organisation de 4 conférences internationales (1983,1988,1993 et 2001) sur le thème de l'étude de la préhistoire en Méditerranée Occidentale connues sous le nom de The Deià Conference of prehistory.	
Associations et autres organismes					

Manifestations culturelles	Deià Cultural Concerts d'été	 <p>DEIÀ CULTURAL 2014</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Date</th> <th>Event Description</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>25 Mayo / May</td><td>Opera Soprano</td></tr> <tr><td>23 Junio / June</td><td>Hotel d'Es Puig - 18.30 h. Cuba</td></tr> <tr><td>27 Junio / June</td><td>Restaurante Ca'n Quet - 22.00 h. 10.45 - 19.05 / Blues</td></tr> <tr><td>11 Julio / July</td><td>Anfiteatro Deià - 22.00 h. Pasión Flamenca / Flamenco Passion</td></tr> <tr><td>25 Julio / July</td><td>Hotel d'Es Puig - 22.00 h. Guitarra Clásica / Classic Guitar</td></tr> <tr><td>15 Agosto / August</td><td>Anfiteatro Deià - 22.00 h. Boogie Woogie</td></tr> <tr><td>5 Septiembre / September</td><td>La Residencia - 18.30 h. Trio de Cello / Cello Trio</td></tr> <tr><td>3 Octubre / October</td><td>Hotel Es Moli - 20.30 h. Arte Español / Spanish Art</td></tr> </tbody> </table> <p>Patrocinadores: Hotel Es Moli, Hotel d'Es Puig, Restaurante Ca'n Quet, Anfiteatro Deià, La Residencia, Cervecería Cervesa, David's, Crevalle.</p>	Date	Event Description	25 Mayo / May	Opera Soprano	23 Junio / June	Hotel d'Es Puig - 18.30 h. Cuba	27 Junio / June	Restaurante Ca'n Quet - 22.00 h. 10.45 - 19.05 / Blues	11 Julio / July	Anfiteatro Deià - 22.00 h. Pasión Flamenca / Flamenco Passion	25 Julio / July	Hotel d'Es Puig - 22.00 h. Guitarra Clásica / Classic Guitar	15 Agosto / August	Anfiteatro Deià - 22.00 h. Boogie Woogie	5 Septiembre / September	La Residencia - 18.30 h. Trio de Cello / Cello Trio	3 Octubre / October	Hotel Es Moli - 20.30 h. Arte Español / Spanish Art	Concerts qui ont lieu à divers établissements de Deià entre les mois de mai et d'octobre.	
Date	Event Description																					
25 Mayo / May	Opera Soprano																					
23 Junio / June	Hotel d'Es Puig - 18.30 h. Cuba																					
27 Junio / June	Restaurante Ca'n Quet - 22.00 h. 10.45 - 19.05 / Blues																					
11 Julio / July	Anfiteatro Deià - 22.00 h. Pasión Flamenca / Flamenco Passion																					
25 Julio / July	Hotel d'Es Puig - 22.00 h. Guitarra Clásica / Classic Guitar																					
15 Agosto / August	Anfiteatro Deià - 22.00 h. Boogie Woogie																					
5 Septiembre / September	La Residencia - 18.30 h. Trio de Cello / Cello Trio																					
3 Octubre / October	Hotel Es Moli - 20.30 h. Arte Español / Spanish Art																					

Fitxa d'inventari

A –Circuit

1. Nom : Cala de Deià

2. Situació geogràfica : Terme de Deià.

Punt de partida i d'arribada: carrer de s'Arxiduc Lluis Salvador (178 m d'altitud)

3. Descripció :

L'itinerari proposa la descoberta de l'arquitectura popular de la Serra. Cases vilatanes, molins, rentadors, marjades i camins es disposen de forma esgraonada fins a arribar a cala de Deià que, ornada amb les antigues cassetes i escars de pescadors, ens ofereix un bany reparador a l'estiu o un paisatge digne de ser gaudit amb calma i deteniment durant la resta de l'any.

El poble de Deià està situat en el vessant nord-occidental de la serra de Tramuntana, gaudí d'una situació privilegiada, entre els espadats des Teix i les aigües blaves de la costa nord. Per la seva bellesa s'ha convertit en un dels indrets turístics més coneguts de Mallorca, per on han passat artistes d'arreu del món, alguns dels quals descansen en el seu petit cementiri.

4. Criteri de selecció i apreciació qualitativa

- a. Bellesa natural: serra des Teix, amb el Puig des Teix; cala de Deià; Torrent Major i torrent des Racó;
- b. Riquesa cultural: església de Sant Joan; Museus; arquitectura popular; camins tradicionals; marjades de cítrics i oliverar; elements lligats a l'aprofitament de l'aigua (font amb pica, sèquies, rentadores; torrents canalitzats)

5. Tipus de circuit

- a. Itinerari circular de 4.123 metres, amb trams asfaltats i trams empedrats
- b. Apreciació estètica: riquesa natural i cultural
- c. Vegetació i espècies: vegetació de torrents; lletreressar.

6. Estat du circuit : l'itinerari es troba en bon estat

7. Temps del recorregut: 1 h 20 min

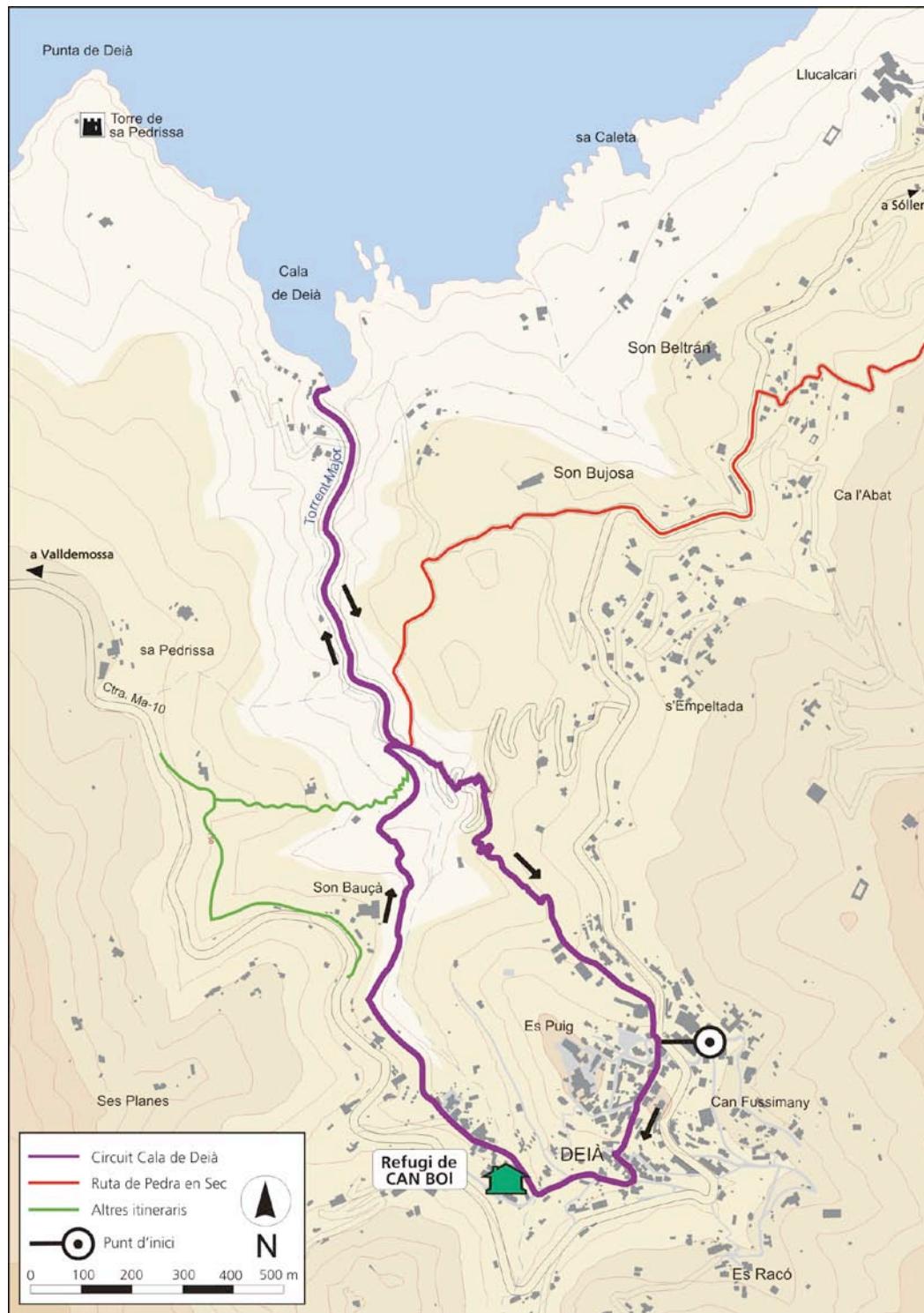
8. Desnivell acumulat: 185 m

9. Nivell de dificultat : fàcil

10. Indicar els principals punts d'interès del circuit

Església de Sant Joan, cementiri de Deià, rentadores des Siquió; molí de can Carindo i es Molinet; Pica des Molí; camí des Ribassos; cala de Deià; camí de sa Vinyeta

11. Mapa del circuit

B – Classificació dels elements d’interès / Patrimoni cultural

Inventari d’elements d’interès	Sí	No	Noms / Tipologia	Descripció (màx. 150 mots)	Titularitat pública/ privada	Coordenades GPS	Fotografies
Béns immobles (habitat, comunicacions, arquitectura pública i de treball)							
Pobles, llogarets	x		Deià	<p>El poble té l’origen en l’alqueria «Addaya», cedida pel rei a Nunó Sanç i, aquest, al monestir de la Real.</p> <p>Construït a l’entorn del Puig, té com a indrets destacats l’església parroquial de Sant Joan; el cementiri, que és al costat; la xarxa hidràulica, amb les fonts, els rentadors i els molins d’aigua, i les cases, amb interessants mostres de l’arquitectura popular de la serra de Tramuntana.</p>			
Habitacions	x			Arquitectura popular			
Edificis agroforestals	x		Marjades	Marjades dedicades al conreu de cítrics i de l’olivar			
Edificis industrials							
Edificis religiosos	x		Església de sant Joan Cementiri de Deià	<p>La primera notícia que es té d’aquesta església data de 1377. La construcció de l’església actual s’inicià el 1754 després d’un gran incendi que destruí l’edifici antic. És una església d’una sola nau que fa la funció de campanar amb 4 capelles laterals.</p> <p>Dominant la vall que s’obre al mar, el cementiri és el darrer lloc de repòs de molts personatges il·lustres que van habitar al municipi. Emplaçat darrera l’església, està documentat des de principi del segle XVII.</p>			

Estructures de comunicació	x		Camí des Ribassos Camí de sa Vinyeta	Camí de ferradura amb trams empedrats Camí de ferradura amb trams empedrats			
Estructures hidràuliques			Molí de Can Carindo i es Molinet Sèquia de la font des Molí Pica des Molí Es Siquió Pont de la Massa	Molins d'aigua fariners de començament de segle XVI, situats a prop l'un de l'altre. Forma part d'un sistema hidràulic d'origen musulmà que arribà a moure 5 molins fariners Ocupa el lloc d'uns antics rentadors Rentadores formades per l'eixamplament de la síquia de s'Albelló, amb una porxada que la protegeix. Pont sobre el torrent des Molí, reconstruït el 1750 després d'una revinguda que va destruir l'estructura antiga			
Altres	x		Escars i cassetes de pescadors de la cala de Deià	Cassetes per resguardar les barques, restes de l'activitat pesquera altre temps molt intensa a la cala. La majoria es construïren a principi del segle XX.			
Béns mobles (<i>elements lligats a la vida i al treball de la societat (tasques agrícoles i d'oficis, objectes d'ús personal, litúrgia, domèstics, etc)</i>							
Col·leccions museològiques	x		Museu Arqueològic de Deià	Mostra les troballes de les excavacions arqueològiques que va realitzar William Waldren pels voltants.			
Prensa local i arxius							
Decoració d'esglésies (pintures murals, icones)	x						
Altres							

Béns simbòlics (*béns immaterials, importants per comprendre el comportament de la societat : festes, llegendes, fenòmens religiosos, música, jocs...*)

Pràctiques gastronòmiques	x		Matances populars Sant Antoni i Sant Sebastià	A la tardor s'organitza una jornada de matança popular en què es convida a tot el poble a participar. Organització el 16 de gener, vespra de Sant Antoni, d'un fogueró amb embotits elaborats el dia de matança popular. Es repeteix dia 20 de gener.			
Indumentària tradicional							
Tradició musical							
Tradició lligada al ball							
Discursos populars (contes, faules, creences)							
Festes	x		Festes de Sant Joan	El 24 de juny, dia de Sant Joan patró de Deià, amb un programa d'activitats molt variat.			
Manifestacions religioses							
Cicle de la vida (naixement, noces, defunció)	x						
Cicle de producció i hàbits i costums	x						
Organització social (rol d'homes i dones a la producció, nacionalitat, diferències socials, etc.)	x						
Altres							
Activitats econòmiques (<i>activitats primàries (agricultura, ramaderia, caça, forestal, etc.), artesania, industrials, comercials...)</i>							
Agricultura	x						

Ramaderia	x						
Bosc							
Caça							
Indústria							
Art popular (teixits, gerreria, orfebreria, escultura pintura, etc)	x						
Altres							

C - Classificació dels diferents Actors

Artistes i artesans vinculats al projecte RANDO:

Oficis d'art	Noms i dades de contacte	Materials	Especialitat	Altres informacions	Suport visual
Artistes	RUTA DELS PINTORS CERÀMICS Joanna C/ Porxo, 1 www.ceramicsbyjoanna.com		Pintors Ceramista		
Artesans					
Museus	Museu Arqueològic de Deià		Conserva diverses peces d'excavacions dels voltants, i un esquelet de Myotragus Balearicus, capít representatiu del quaternari mallorquí.	El va fundar l'any 1962 el pintor, escultor i arqueòleg americà William Waldren. La importància de les troballes que estan exposades motivaren la celebració de quatre conferències internacionals (1983,1988,1993 i 2001) dedicades a l'estudi de la prehistòria a la Mediterrània occidental conegudes amb el nom de The Deià Conference of prehistory.	
Associacions et altres organismes					
Manifestacions culturals					